

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Marcin Kulasek

DSW-WPS.6015.15.2025.JA.13
Warszawa, 13 czerwca 2025 r.

Pan
prof. dr hab. Piotr Borek
Rektor
Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie
ul. Podchorążych 2
30-084 Kraków

reprezentowany przez pełnomocnika:
radcę prawnego Michała Rusinka
Michał Rusinek Kancelaria Radcy Prawnego
ul. Zielona 1a/5c, 32-082 Bolechowice

DECYZJA nr 1/6015.15.2025

Na podstawie art. 432 ust. 5 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą PSWN”, i art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572), zwanej dalej „kpa”,

ODWOŁUJĘ

Pana prof. dr. hab. Piotra Borka
z funkcji rektora

Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 2 września 2024 r. (znak: DSW-WPS.0261.1.2024.MZ) Minister Nauki (obecnie Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego), zwany dalej „Ministrem”, zawiadomił pana prof. dr. hab. Piotra Borka o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie odwołania go z funkcji rektora Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, zwanego dalej „UKEN w Krakowie”, na podstawie art. 432 ust. 5 ustawy PSWN, a także o uprawnieniach strony postępowania administracyjnego do czynnego udziału w postępowaniu, w tym o możliwości dostępu do akt sprawy i zgłaszania dowodów oraz wypowiedzenia się przed wydaniem decyzji co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

Pan prof. dr hab. Piotr Borek, będący stroną postępowania, pełni funkcję rektora UKEN w Krakowie od dnia 1 września 2020 r. Obecnie pełni tę funkcję w ramach drugiej czteroletniej kadencji, która rozpoczęła się w dniu 1 września 2024 r. UKEN w Krakowie jest publiczną uczelnią akademicką nadzorowaną przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, zwanego dalej „ministrem”. Pan prof. dr hab. Piotr Borek działa w postępowaniu przez pełnomocnika, radcę prawnego pana Michała Rusinka.

Zgodnie z art. 432 ust. 5 ustawy PSWN, jeżeli rektor rażąco lub uporczywie narusza przepisy prawa, minister może go odwołać, po zasięgnięciu opinii Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego, zwanej dalej „RGNiSW”, oraz właściwej konferencji, o której mowa w art. 329 ust. 1 pkt 2–4 ustawy PSWN, którą w przypadku rektora kierującego uczelnią akademicką jest Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich, zwana dalej „KRASP”. Opinie są przedstawiane w terminie 30 dni od dnia doręczenia wniosku o ich wydanie. W przypadku bezskutecznego upływu tego terminu, wymóg zasięgnięcia opinii uważa się za spełniony. W przypadku odwołania rektora przez ministra, przepisy art. 24 ust. 7 i 8 ustawy PSWN stosuje się odpowiednio.

Wszczęcie postępowania administracyjnego było poprzedzone postępowaniem wyjaśniającym przeprowadzonym przez Ministra w ramach kompetencji nadzorczych przysługujących na podstawie art. 426 ust. 1 pkt 1 i art. 427 ust. 1 ustawy PSWN. Działania te zostały podjęte w związku z licznymi zgłoszeniami zawierającymi zarzuty dotyczące nieprawidłowości w funkcjonowaniu UKEN w Krakowie, które wpływały do resortu szkolnictwa wyższego i nauki. Nadzór nad uczelniami sprawowany przez ministra obejmuje zgodność działań uczelni z przepisami prawa i prawidłowość wydatkowania środków publicznych. Wypełniając ustawowe obowiązki, minister może m.in. żądać informacji i wyjaśnień od organów uczelni oraz dokonywać kontroli działalności uczelni.

Celem czynności nadzorczych było ustalenie stanu faktycznego w zakresie zgodności działania rektora z przepisami prawa, m.in. w kwestii przestrzegania praw pracowników zatrudnionych w UKEN w Krakowie, wobec których rektor jest pracodawcą. W szczególności były prowadzone wyjaśnienia z rektorem UKEN w Krakowie, w wyniku których została zgromadzona obszerna dokumentacja zawierająca m.in. wyroki sądów stwierdzające naruszenie praw pracowniczych wynikających z ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2025 r. poz. 277), zwanej dalej „Kp”, oraz ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 440), zwanej dalej „uzz”. Analiza stanu faktycznego sprawy, dokonana w oparciu o zgromadzoną dokumentację, wskazywała, że istnieją przesłanki przemawiające za stwierdzeniem, iż rektor UKEN w Krakowie rażąco i uporczywie naruszył przepisy prawa. Dokumentacja dotycząca naruszenia przepisów prawa została włączona do akt postępowania.

W dniu 2 września 2024 r. Minister, działając na podstawie art. 432 ust. 5 ustawy PSWN, wystąpił do równolegle do RGNiSW i KRASP z wnioskami o opinie w kwestii dotyczącej odwołania pana prof. dr hab. Piotra Borka z funkcji rektora UKEN w Krakowie z powodu rażącego lub uporczywego naruszania przepisów prawa. Minister przedstawił we wnioskach przyczyny i okoliczności podjęcia przedmiotowego postępowania, w tym wskazał wyroki sądów orzekające naruszenie przepisów prawa przez rektora UKEN w Krakowie.

W pismach z dnia 25 września 2024 r. Minister przekazał ww. gremiom uzupełnienie wniosków o opinie, aktualizując informację dotyczącą postanowienia Sądu Rejonowego dla Krakowa-Krowodrzy w Krakowie, II Wydział Karny z dnia 30 lipca 2024 r. w sprawie o sygn. akt II W 318/24/K.

Minister powiadomił stronę zarówno o wystąpieniu z wnioskami do RGNiSW i KRASP o opinie, jak i o uzupełnieniach tych wniosków – w zawiadomieniu o wszczęciu postępowania z dnia 2 września 2024 r. oraz przekazując do wiadomości pisma z dnia 25 września 2024 r. adresowane do RGNiSW i KRASP.

Pismem z dnia 9 września 2024 r. (znak: R.0101.10.3.2024) pan prof. dr hab. Piotr Borek zwrócił się do Ministra z prośbą o możliwość spotkania. Następnie w piśmie z dnia 12 września 2024 r. ponowił tę propozycję oraz przedstawił stanowisko odnośnie do wszczęcia przez Ministra postępowania w sprawie odwołania go z funkcji rektora UKEN w Krakowie.

W odpowiedzi na ww. pisma Minister, w piśmie z dnia 25 września 2024 r. (znak: DSW-WPS.8015.83.2024.JA.2), poinformował, że zgodnie z ustanowioną w art. 14 kpa zasadą pisemności, sprawa jest prowadzona i załatwiana na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej i jest to skuteczny i wystarczający sposób komunikacji ze stroną postępowania.

W dniu 12 września 2024 r. pan prof. Piotr Borek złożył za pośrednictwem Ministra skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie na zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego. Postanowieniem z dnia 4 listopada 2024 r. sygn. akt VII SA/Wa 2506/24 Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie prawomocnie odrzucił skargę.

W piśmie z dnia 17 września 2024 r. (data wpływu do urzędu – 20 września 2024 r.) radca prawny pan Michał Rusinek zgłosił udział w postępowaniu jako pełnomocnik strony, przysyłając do akt sprawy pełnomocnictwo z dnia 12 września 2024 r. udzielone mu przez pana prof. dr. hab. Piotra Borka do reprezentowania we wszelkich postępowaniach i sprawach oraz do występowania w tym zakresie m.in. przed Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego, zwanym dalej „Ministerstwem”.

W dniu 23 września 2024 r. w siedzibie Ministerstwa pan mec. Łukasz Węgier, po złożeniu do akt sprawy:

- 1) pełnomocnictwa z dnia 19 września 2024 r. udzielonego przez pana prof. Piotra Borka panu Michałowi Rusinkowi, z prawem do substytucji,
- 2) pełnomocnictwa substytucyjnego z dnia 19 września 2024 r. udzielonego przez pana Michała Rusinka panu Łukaszowi Węgrowi

– skorzystał z prawa do zapoznania się z aktami postępowania.

W dniu 25 września 2024 r. do Ministerstwa wpłynęło pismo z dnia 18 września 2024 r. zawierające stanowisko i wnioski strony, w tym wnioski o przeprowadzenie dowodów m.in. z załączonych do pisma materiałów.

W dniu 27 września 2024 r. Prezydium RGNiSW podjęło uchwałę nr 13/2024 w sprawie wyrażenia opinii w sprawie odwołania przez Ministra Nauki prof. Piotra Borka z funkcji rektora Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, w której stwierdziła m.in., że „(...) zdaniem Rady Głównej przytaczane w piśmie Ministra Nauki działania rektora UKEN miały charakter rażącego i uporczywego naruszania prawa”.

Natomiast KRASP w postanowieniu nr KRASP/213/2024 z dnia 2 października 2024 r. stwierdziła m.in., że „(...) Uwzględniając informacje przekazane przez Ministra Nauki, treść prawomocnych rozstrzygnięć sądów, dotyczących działania Rektora UKEN w Krakowie, prof. dr hab. Piotra Borka, a ponadto pozostałe informacje uzyskane z dokumentów, które stanowią załączniki do niniejszej opinii, uprawnione jest stwierdzenie, że doszło do licznych naruszeń praw pracowniczych pracowników UKEN w Krakowie, co stanowi realizację jednej z przesłanek zastosowania art. 432 ust. 5 PSWiN, a mianowicie uporczywego naruszania przepisów prawa. Istnieją przesłanki przemawiające za stwierdzeniem, iż Pan prof. Piotr Borek jako rektor UKEN w Krakowie w sposób uporczywy naruszał następujące przepisy: art. 32 ust. 1 pkt 1 u. o zw. zawod., art. 30 § 4 KP, art. 38 KP, art. 41 KP czy art. 77² § 4 KP (...).”.

Pełnomocnik Strony złożył zażalenia na opinię RGNiSW – pismem z dnia 30 września 2024 r., oraz na opinię KRASP – pismem z dnia 9 października 2024 r.), a także wnioski do Ministra

o zawieszenie postępowania do czasu rozpoznania zażalenia od ww. uchwały RGNiSW (wniosek z dnia 30 września 2024 r.) i postanowienia KRASP (wniosek z dnia 18 października 2024 r.).

W celu zebrania dodatkowego materiału dowodowego Minister pismem z dnia 2 października 2024 r. zwrócił się do Sądu Rejonowego dla Krakowa-Krowodrzy II Wydział Karny o przekazanie informacji na temat prawomocności rozstrzygnięć Sądu Rejonowego dla Krakowa-Krowodrzy w Krakowie II Wydział Karny o sygn. akt II W 318/24/K oraz II W 1622/22/K. W odpowiedzi z dnia 7 października 2024 r. sąd poinformował m.in., że sprawa o sygn. akt II W 318/24/K nie jest prawomocnie zakończona w związku z wniesieniem zażalenia na postanowienie sądu przez oskarżyciela publicznego, zaś sprawa pod sygn. akt II W 1622/22/K również nie jest prawomocnie zakończona wobec wniesienia apelacji przez obrońcę obwinionego prof. Piotra Borka. Dodatkowo w piśmie z dnia 7 października 2024 r. sąd doprecyzował, że wyrok o sygn. akt II W 1622/22/K co do pkt I jest prawomocny z dniem 23 sierpnia 2024 r., natomiast co do pkt II i III została wniesiona apelacja i akta zostały przekazane do Sądu Okręgowego w Krakowie.

Postanowieniami nr 1/8015.83.2024 z dnia 21 października 2024 r. i nr 2/8015.83.2024 z dnia 30 października 2024 r. Minister odmówił zawieszenia postępowania w związku z wniesieniem przez stronę zażaleń na uchwałę Prezydium RGNiSW i postanowienie KRASP w przedmiocie wyrażenia opinii w sprawie odwołania pana prof. dr. hab. Piotra Borka z funkcji rektora UKEN w Krakowie, ponieważ nie zostały spełnione przesłanki wymienione w art. 97 kpa, w tym przesłanka określona w pkt 4, na którą powołał się wnioskodawca (organ zawiesza postępowanie gdy rozpatrzenie sprawy i wydanie decyzji zależy od uprzedniego rozstrzygnięcia zagadnienia wstępnego przez inny organ lub sąd).

W związku ze złożonym zażaleniem na uchwałę Prezydium RGNiSW, Rada podtrzymała swoją opinię w stanowisku nr 10/2024 z dnia 10 października 2024 r.

Pismem z dnia 31 października 2024 r. Minister powiadomił stronę o niezafatwieniu sprawy w terminie określonym w art. 35 kpa – z uwagi na konieczność rozpatrzenia wniosków złożonych przez stronę w toku postępowania w sprawie przeprowadzenia dowodów oraz zawieszenia postępowania. Nowy termin zafatwienia sprawy został wyznaczony do dnia 10 grudnia 2024 r.

W toku postępowania w pismach pełnomocnika Strony z dnia 18 września 2024 r. (uzupełnionym pismem z dnia 28 października 2024 r.), z dnia 21 października 2024 r. (uzupełnionym pismem z dnia 28 listopada 2024 r.), z dnia 28 października 2024 r. oraz z dnia 4 grudnia 2024 r. – zostały złożone wnioski o przeprowadzenie dowodów z dokumentów, przesłuchania świadków i strony, wydruków z doniesień prasowych, a także wydruków z publikacji internetowych.

Postanowieniem z dnia 10 grudnia 2024 r. nr 3/8015.83.2024 Minister uwzględnił żądanie zawarte w piśmie z dnia 18 września 2024 r. w przedmiocie przeprowadzenia dowodów z dokumentu postanowienia Sądu Rejonowego dla Krakowa-Krowodrzy w Krakowie z dnia 30 lipca 2024 r. sygn. akt II W 318/24/K. W odniesieniu do pozostałych wniosków dowodowych Minister odmówił ich uwzględnienia odpowiednio na podstawie art. 78 § 1 kpa stanowiącym, że odmowa przeprowadzenia dowodu może nastąpić w sytuacji, gdy przedmiotem dowodu ma być okoliczność niemająca znaczenia dla sprawy i art. 78 § 2 kpa – gdy dana okoliczność została już udowodniona.

Należy również wskazać, że pismem z dnia 30 października 2024 r. Strona wniosła o wyłączenie pana Dariusza Wieczorka (ówczesnego Ministra Nauki) od udziału w postępowaniu, ze względu na zaistnienie okoliczności wskazanych w art. 24 § 3 kpa, które mogą wywołać wątpliwości do jego bezstronności w sprawie.

Postanowieniem z dnia 9 grudnia 2024 r. (nr DP.06124.3.2024) Prezes Rady Ministrów odmówił wyłączenia pana Dariusza Wieczorka – Ministra Nauki od udziału w postępowaniu. Prezes Rady Ministrów wskazał w uzasadnieniu postanowienia, że strona nie może żądać wyłączenia organu (podobnie i osoby pełniące funkcję organu) z innych przyczyn niż wymienione w art. 25 kpa, stanowiącym, że organ administracji publicznej podlega wyłączeniu od załatwienia sprawy dotyczącej interesów majątkowych jego kierownictwa lub osób pozostających z tym kierownikiem w stosunkach określonych w art. 24 § 1 pkt 2 i 3 kpa, nawet jeżeli zdaniem strony mogą zachodzić wątpliwości co do bezstronności organu.

Pismem z dnia 12 listopada 2024 r. (nr R.0101.10.16.2024) pan prof. dr hab. Piotr Borek odniósł się do wypowiedzi Ministra w sprawie toczącego się postępowania podczas konferencji prasowej poświęconej rekrutacji na studia, która odbyła się w dniu 8 listopada 2024 r. w Warszawie. Rektor przedstawił ponadto swoje stanowisko w sprawie restrukturyzacji przeprowadzonej w UKEN w Krakowie, a także poinformował, iż suma wypłaconych w okresie od 1 września 2020 r. do 31 sierpnia 2024 r. kwot z tytułu odszkodowań, ugód sądowych oraz ugód pozasądowych wynosi w sumie 430 tys. zł.

W celu zebrania dodatkowego materiału dowodowego Minister pismem z dnia 4 grudnia 2024 r. (nr DSW-WPS.8015.83.2024.JA.15) zwrócił się do Sądu Rejonowego dla Krakowa-Krowodrzy w Krakowie z prośbą o przekazanie kopii postanowienia Sądu Okręgowego w Krakowie IV Wydział Karny-Odwoławczy z dnia 17 października 2024 r. wraz z uzasadnieniem oraz ewentualnych rozstrzygnięć Sądu Rejonowego dla Krakowa-Krowodrzy w Krakowie, które zapadły w sprawie po tej dacie. W odpowiedzi sąd w piśmie z dnia 7 grudnia 2024 r. przekazał kopię ww. postanowienia sądu oraz poinformował, że termin rozprawy wyznaczono na dzień 10 kwietnia 2025 r.

Pismem z dnia 10 grudnia 2024 r. (nr DSW-WPS.8015.83.2024.JA.18) Strona, została poinformowana o przysługujących jej uprawnieniach wynikających z art. 10 § 1 kpa, w tym o możliwości zapoznania się z aktami sprawy zgromadzonymi w siedzibie Ministerstwa i wypowiedzenia się w sprawie przed podjęciem decyzji. Pełnomocnik Strony w dniu 13 stycznia 2025 r. zapoznał się z aktami sprawy w siedzibie Ministerstwa.

Pismem z dnia 11 grudnia 2024 r. (KRASP/298/2024) KRASP poinformowała Ministra, iż wystąpiła – na podstawie art. 22 § 1 pkt 9 i § 3 pkt 2 kpa – do Prezesa Rady Ministrów o rozstrzygnięcie sporu o właściwość między KRASP i Ministrem Nauki w kwestii rozpatrzenia zażalenia pana prof. dr. hab. Piotra Borka na postanowienie KRASP nr KRASP/213/2024 z dnia 2 października 2024 r. wyrażające opinię w sprawie odwołania go z funkcji rektora UKEN w Krakowie. Prezes Rady Ministrów w dniu 28 stycznia 2025 r. orzekł, iż organem właściwym w zakresie rozpatrzenia ww. zażalenia jest KRASP. KRASP rozpatrzyła ww. zażalenie postanowieniem nr KRASP/30/2025 z dnia 12 lutego 2025 r., utrzymując w mocy zaskarżone postanowienie KRASP nr 213/2024 z dnia 2 października 2024 r.

W dniu 20 stycznia 2025 r. wpłynęło pismo od pełnomocnika Strony z dnia 15 stycznia 2025 r. zawierające wniosek o zawieszenie postępowania, wniosek o ponowne rozpatrzenie wniosków dowodowych rozpatrzonych w pkt 1–4 postanowienia nr 3/8015.83.2024 z dnia 10 grudnia 2024 r., wniosek o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodów, a także wniosek o umorzenie postępowania ze względu na jego bezprzedmiotowość w związku z zakończeniem się kadencji rektora, w trakcie której rzekomo miało dojść do zdarzeń, będących podstawą wszczęcia postępowania na podstawie art. 432 ust. 5 ustawy PSWN. Pismami z dnia 3 i 27 marca 2025 r. Strona, na wezwanie Ministra zawarte w pismach z 13 lutego i 4 marca 2025 r., uzupełniła dokumentację przesłaną przy piśmie z dnia 15 stycznia 2025 r. o brakujące załączniki i karty.

W celu aktualizacji informacji o toczącym się postępowaniu karnym przez Sądem Okręgowym w Krakowie IV Wydział Karny Odwoławczy, w którym pan prof. dr hab. Piotr Borek jest obwiniony o naruszenie w sposób rażący przepisów prawa pracy, w pismach z dnia

13 lutego i 2 kwietnia 2025 r. Minister zwracał się do ww. sądu z prośbą o informację dotyczącą terminu rozprawy sprawy o sygn. akt IV Ka 1693/24 (prowadzonej wcześniej przez Sąd Rejonowy dla Krakowa-Krowodrzy w Krakowie II Wydział Karny sygn. akt II W 1622/22/K), która była odraczana na kolejnych posiedzeniach sądu. Pismami z dnia 28 lutego i 11 kwietnia 2025 r. Sąd Okręgowy w Krakowie IV Wydział Karny Odwoławczy informował o kolejnych terminach rozpraw wyznaczonych na dzień 13 marca 2025 r., a następnie – 9 maja 2025 r.

Ponadto w celu uzupełnienia materiału dowodowego, Minister w piśmie z dnia 18 lutego 2025 r. zwrócił się do Sądu Rejonowego dla Krakowa-Nowej Huty w Krakowie o przekazanie informacji na temat prawomocności wyroków ww. sądu w sprawach o sygnaturach IV P 925/21/N, IV P 319/21/N, IV P 261/22/N, IV P 272/22/N oraz IV P 283/22/N oraz o przekazanie kopii ewentualnych rozstrzygnięć sądu wyższej instancji wraz z uzasadnieniem. W odpowiedzi sąd w piśmie z dnia 24 lutego 2025 r. poinformował, że we wskazanych sprawach wyroki są nieprawomocne, gdyż sprawy zostały przesłane z apelacją do Sądu Okręgowego VII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych.

W związku z powyższym Minister w piśmie z dnia 21 marca 2025 r. (DSW-WPS.6015.15.2025.JA.6) zwrócił się do Sądu Okręgowego w Krakowie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych o informację na temat prawomocności wyroków wydanych przez Sąd Rejonowy dla Krakowa-Nowej Huty w Krakowie w wyżej wymienionych sprawach. Przy piśmie z dnia 7 kwietnia 2025 r. (sygn. VII U.0124.3.2025) sąd przesłał kopie prawomocnych orzeczeń wraz z ich pisemnymi uzasadnieniami w sprawach, o których mowa wyżej.

Pismem z dnia 6 marca 2025 r. strona, powołując się na art. 97 § 1 pkt 4 kpa, złożyła wniosek o zawieszenie postępowania, do czasu rozpoznania skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie na bezczynność Prezydium RGNiSW. Natomiast pismem z dnia 2 kwietnia 2025 r. strona wniosła o zawieszenie postępowania do czasu rozpoznania skargi z dnia 17 marca 2025 r. i skargi z dnia 31 marca 2025 r. skierowanej do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, tj. skarg na postanowienie KRASP z 12 lutego 2025 r. nr KRASP/30/2025. Ponadto w piśmie tym strona wniosła o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodów z dokumentów, tj. ww. skarg z dnia 17 marca 2025 r. i 31 marca 2025 r., a także podtrzymała wniosek o umorzenie postępowania, wskazując, że *„...stało się ono bezprzedmiotowe w związku z zakończeniem się kadencji rektora, w trakcie której rzekomo dojdź miało do zdarzeń, uzasadniających wszczęcie postępowania na podstawie art. 432 § 5 p. s. w. n.”*.

Pismem z dnia 21 marca 2025 r. (nr DSW-WPS.6015.15.2025.JA.7) Minister poinformował stronę o przyczynach niezafatwienia sprawy w terminie z uwagi na konieczność rozpatrzenia przez organ w trakcie postępowania wniosków złożonych przez stronę i wskazał nowy termin zafatwienia sprawy, tj. do dnia 30 kwietnia 2025 r.

Minister, po rozpatrzeniu wniosków dotyczących zawieszenia postępowania, wydał postanowienie nr 4/6015.15.2025 z dnia 8 maja 2025 r. odmawiające zawieszenia postępowania administracyjnego w sprawie dotyczącej odwołania pana prof. dr hab. Piotra Borka z funkcji rektora UKEN w Krakowie, ponieważ nie zostały spełnione przesłanki wymienione w art. 97 § 1 kpa, w tym także przesłanka określona w pkt 4 wskazanego artykułu, na którą powołała się Strona.

W piśmie z dnia 11 kwietnia 2025 r. zawnioskowano o dołączenie kolejnego dowodu w sprawie, tj. dowodu z pisma UKEN w Krakowie z dnia 27 marca 2025 r. adresowanego do poślanki pani Darii Gosek-Popiołek, a kolejnym pismem z dnia 9 maja 2025 r. – dalszych dowodów, tj. postanowienia prokuratora Prokuratury Rejonowej dla Krakowa – Śródmieście-Zachód z dnia 9 stycznia 2025 r. sygn. akt 4137-4.Ds.1.2025 o odmowie wszczęcia dochodzenia oraz postanowienia Sądu Rejonowego dla Krakowa-Śródmieścia w

Krakowie z dnia 30 kwietnia 2025 r. sygn. akt II Kp 280/25/S o uchyleniu ww. postanowienia prokuratora z dnia 9 stycznia 2025 r.

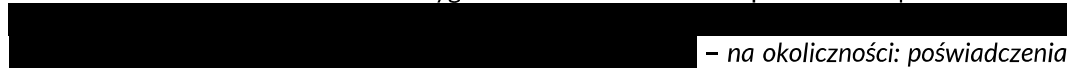
Po rozpatrzeniu powyższych wniosków w sprawie przeprowadzenia i dopuszczenia dowodów, postanowieniem z dnia 4 czerwca 2025 r. nr 5/6015.15.2025 Minister uwzględnił żądanie zawarte w piśmie z dnia 15 stycznia 2025 r. (uzupełnionym pismem z dnia 3 i 27 marca 2025 r.) w przedmiocie przeprowadzenia dowodu z dokumentów, tj. pisma przewodniczącego Kolegium Elektorów z dnia 15 stycznia 2025 r., pisma NSZZ Solidarność z dnia 13 stycznia 2025 r., pisma przewodniczącego Rady Uczelni UKEN w Krakowie prof. dr. hab. Dariusza Rotta z dnia 14 stycznia 2025 r., stanowiska Rady Uczelni UKEN w Krakowie z dnia 14 stycznia 2025 r. w sprawie toczącego się postępowania.

W odniesieniu do pozostałych dowodów Minister odmówił ich uwzględnienia w oparciu o art. 78 § 1 kpa stanowiący, że odmowa przeprowadzenia dowodu może nastąpić w sytuacji, gdy przedmiotem dowodu ma być okoliczność niemająca znaczenia dla sprawy lub art. 78 § 2 – gdy dana okoliczność została już udowodniona.

Równocześnie, w odniesieniu do zawartego w piśmie z dnia 15 stycznia 2025 r. wniosku Strony o reasumpcję, tj. ponowne rozpoznanie rozstrzygnięcia Ministra zawartego w pkt 1–4 sentencji postanowienia nr 3/8015.83.2024 z dnia 10 grudnia 2024 r., Minister wskazał, że przepisy kpa nie przewidują możliwości zaskarżenia przez stronę tego postanowienia. W pouczeniu ww. rozstrzygnięcia strona została poinformowana, że na postanowienie w sprawie rozpatrzenia żądań o przeprowadzenie dowodu nie przysługuje zażalenie, zaś postanowienie, na które nie służy zażalenie, stosownie do art. 142 kpa może być zaskarżone tylko we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, przysługującym od decyzji kończącej postępowanie.

Pismem z dnia 8 maja 2025 r. (nr DSW-WPS.6015.15.2025.JA.10) Minister poinformował stronę, że sprawa nie może być załatwiona w wyznaczonym wcześniej terminie z uwagi na konieczność rozpatrzenia przez organ wniosków złożonych przez stronę w toku postępowania, w tym m.in. zawartych w pismach z dnia 2 i 11 kwietnia 2025 r. oraz wskazał nowy termin załatwienia sprawy, tj. do dnia 18 czerwca 2025 r. Poinformował ponadto o prawie do zapoznania się z aktami sprawy znajdującymi się w siedzibie Ministerstwa oraz wypowiedzenia się co do zebranego materiału dowodowego przed wydaniem decyzji – w terminie 5 dni od dnia doręczenia pisma. Pismo zostało doręczone stronie w dniu 20 maja 2025 r. Strona w wyznaczonym terminie nie skorzystała z ww. uprawnień.

W dniu 9 czerwca 2025 r. do Ministra wpłynął kolejny wniosek dowodowy strony z dnia 4 czerwca 2025 r., w którym strona wnosi o zwrócenie się do Prokuratury Rejonowej Kraków Śródmieście – Zachód o wydanie do akt prowadzonego postępowania następujących dokumentów z akt dochodzenia o sygn. 4137-4.Ds.840.2025: protokołów przesłuchania:

 – na okoliczności: poświadczenia w okresie od 11 października 2021 roku do 19 października 2021 roku nieprawdy w dokumentach w postaci deklaracji członkowskich składanych przez osoby działające w imieniu Ogólnopolskiego Związku Zawodowego „Inicjatywa Pracownicza” przy Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie uprawnione do wystawienia dokumentu, co ma ten wpływ na rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie, że uprawdopodobnia uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa przez osoby działające w imieniu tego związku zawodowego, a tym samym wątpliwości władz rektorskich UKEN, w tym Rektora prof. dra hab. Piotra Borka, co do tego, że przekształcenie Komisji Zakładowej OZZ Inicjatywa Pracownicza w Komisję Międzyzakładową, odbyło się z naruszeniem prawa, skutkiem czego tej organizacji nie przysługiwały uprawnienia ochronne, których naruszenie zarzuca się Rektorowi Piotrowi Borkowi, co ma istotne znaczenie w rozstrzygnięcia w przedmiocie odwołania Rektora. Strona wniosła ponadto o umożliwienie

wglądu do akt postępowania celem wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów przed wydaniem decyzji w sprawie.

Minister odmawia dopuszczenia dowodów wskazanych w ww. wniosku z dnia 4 czerwca 2025 r. Wyjaśniając takie stanowisko Minister wskazuje, że wobec zawartego w aktach sprawy materiału dowodowego, w szczególności wyroków sądów pracy rozstrzygających spory ze stosunku pracy na korzyść pracowników UKEN w Krakowie, niezasadne jest przeprowadzanie dowodu z ww. dokumentów, które stanowią materiał dowodowy nadzorowanego przez Prokuraturę dochodzenia w sprawie działań niektórych członków związku zawodowego, gdyż nie mają one bezpośredniego związku z przedmiotem postępowania rozstrzyganego niniejszą decyzją. Wskazywane przez Stronę okoliczności nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia w sprawie, które – jak już wskazano – jest determinowane zaistnieniem zobiektywizowanych przesłanek określonych w art. 432 ust. 5 ustawy PSWN;

W dniu 6 czerwca 2025 r. w siedzibie Ministerstwa pełnomocnik Strony zapoznał się z aktami sprawy. W trakcie udostępniania akt postępowania doręczono pełnomocnikowi Strony postanowienie nr 5/6015.15.2025 z dnia 4 czerwca 2025 r. (DSW-WPS.6015.15.2025.JA.12) – zgodnie z art. 39 § 1 *in fine* kpa (za potwierdzeniem odbioru na egzemplarzu pisma znajdującego się w aktach sprawy). Jednocześnie pełnomocnik złożył do akt sprawy wniosek z dnia 6 czerwca 2025 r. o umożliwienie odniesienia się do materiału zgromadzonego w aktach sprawy od daty ostatniego zapoznania się z aktami, tj. od dnia 13 stycznia 2025 r., przez złożenie pisemnego stanowiska strony, w terminie nie krótszym niż 14 dni. Jako uzasadnienie terminu określonego we wniosku wskazano obszerność materiału zgromadzonego w aktach sprawy i wielkie znaczenie sprawy dla sytuacji zawodowej i życiowej strony.

Minister stwierdza, że wniosek ten jest nieuzasadniony i postanawia nie uwzględnić żądania strony. Należy zauważyć, że wniosek ten został złożony po terminie wyznaczonym stronie na wypowiedzenie się co do zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego w piśmie z dnia 8 maja 2025 r., które zostało doręczone stronie 20 maja 2025 r. (termin upłynął więc z dniem 25 maja 2025 r.). Termin ten został wyznaczony z uwzględnieniem terminu załatwienia sprawy wyznaczonego do dnia 18 czerwca 2025 r. Strona stawiała się na przeglądanie akt sprawy dopiero w dniu 6 czerwca 2025 r., a zatem po upływie 16 dni od doręczenia pisma stronie. W ocenie Ministra określony Stronie czas był wystarczający do zapoznania się z aktami sprawy i ewentualne wypowiedzenie się w sprawie przed wydaniem decyzji. Należy także zauważyć, że Strona miała zapewnioną możliwość czynnego udziału w postępowaniu, w tym wypowiedzenia się w sprawie materiału dowodowego, w trakcie całego postępowania, z których to uprawnień aktywnie korzystała, wyrażając w sprawie stanowisko oraz składając liczne wnioski (np. o przeprowadzenie dowodów, zawieszenie postępowania, wyłączenie Ministra od udziału w postępowaniu).

W związku z koniecznością rozpatrzenia wniosków strony, Minister wielokrotnie wyznaczał nowy termin załatwienia sprawy. Strona miała możliwość wypowiedzenia się co do zebranego w sprawie materiału dowodowego będącego podstawą rozstrzygnięcia, bowiem znajdował się on w aktach sprawy w momencie wcześniejszego zapoznania się pełnomocnika strony z aktami postępowania w dniu 13 stycznia 2025 r. Od tego czasu do akt sprawy zostały włączone materiały przesłane przez Stronę lub doręczone Stronie albo jej znane, lub niemające znaczenia dla rozstrzygnięcia. Nieuwzględnienie wniosku nie zagraża zatem interesom Strony, które w trakcie postępowania były w pełni respektowane. Ponadto uwzględnienie wniosku strony uniemożliwiłoby załatwienie sprawy w wyznaczonym terminie (do 18 czerwca 2025 r.), a w konsekwencji prowadziłoby do dalszego (oraz, zdaniem Ministra, nieuzasadnionego) wydłużenia postępowania, co przeczy zasadzie szybkości postępowania.

W trakcie postępowania do akt sprawy zostały dołączone wpływające do Ministra wystąpienia, w tym przede wszystkim od gremiów i uczestników społeczności UKEN w Krakowie, wyrażające opinie i stanowiska w sprawie odwołania pana prof. dr. hab. Piotra Borka z funkcji rektora UKEN w Krakowie.

W wyniku przeprowadzenia postępowania administracyjnego Minister zgromadził materiał dowodowy będący podstawą wydania rozstrzygnięcia oraz dokonał jego analizy i oceny. Przystępując do merytorycznego rozpatrzenia sprawy Minister stwierdził, co następuje.

Na wstępie wymaga zaznaczenia, że zgodnie z § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Nauki (Dz. U. poz. 2716) działem administracji rządowej – szkolnictwo wyższe i nauka kierował Minister Nauki. Jednakże w dniu 20 stycznia 2025 r. weszło w życie, z mocą od dnia 17 stycznia 2025 r., rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 stycznia 2025 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. poz. 68). W myśl § 1 ust. 2 tego rozporządzenia działem administracji rządowej – szkolnictwo wyższe i nauka kieruje Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

W konsekwencji, w świetle powołanych przepisów prawa, postępowanie administracyjne wszczęte i prowadzone przez Ministra Nauki jest załatwiane przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Na podstawie art. 426 ust. 1 pkt 1 ustawy PSWN Minister, w ramach nadzoru nad systemem szkolnictwa wyższego i nauki, sprawuje nadzór nad uczelniami w zakresie zgodności działania z przepisami prawa oraz prawidłowości wydatkowania środków publicznych. Jednocześnie w art. 427 i n. ustawa PSWN określa instrumenty nadzorcze jakimi może posługiwać się Minister, wykonując przysługujące mu w tym zakresie kompetencje.

Jednym z takich instrumentów określonym w art. 432 ust. 5 ustawy PSWN jest uprawnienie Ministra do odwołania rektora w przypadku gdy rektor rażąco lub uporczywie narusza przepisy prawa. Odwołanie jest możliwe, po zasięgnięciu opinii RGNiSW oraz właściwej konferencji, o której mowa w art. 329 ust. 1 pkt 2–4 ustawy PSWN, którą w przypadku rektora kierującego uczelnią akademicką jest KRASP.

Opinie RGNiSW i KRASP nie są wiążące dla Ministra, zaś niezajęcie stanowiska w terminie 30 dni od dnia doręczenia wniosku o ich wydanie nie stanowi przeszkody do wydania decyzji administracyjnej w sprawie.

Decyzja wydawana na podstawie art. 432 ust. 5 ustawy PSWN ma charakter uznaniowy. Minister, po stwierdzeniu wystąpienia co najmniej jednej z powołanych przesłanek (rażącego lub uporczywego naruszenia przepisów prawa) jest obowiązany ocenić zakres i wagę ustalonych naruszeń prawa w kontekście zasadności odwołania rektora albo zastosowania innego środka prawnego. Z uwagi na daleko idące skutki zastosowania tego środka nadzoru dla osoby pełniącej funkcję rektora, a także dla funkcjonowania uczelni oraz jej społeczności, jest on narzędziem o charakterze wyjątkowym, stosowanym ze szczególną rozwagą.

W pierwszej kolejności należy odnieść się do wniosku strony o umorzenie postępowania zawartego w pkt 6 pisma z dnia 15 stycznia 2025 r., który następnie został podtrzymany w piśmie z dnia 2 kwietnia 2025 r. W uzasadnieniu wniosku strona wskazała, iż postępowanie stało się bezprzedmiotowe „w związku z zakończeniem się kadencji rektora, w trakcie której rzekomo miało dojść do zdarzeń, będących podstawą wszczęcia postępowania na podstawie art. 432 § 5 ustawy PSWN.”.

Zgodnie z art. 105 § 1 kpa, gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe w całości albo w części, organ administracji publicznej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania odpowiednio w całości albo w części. Zdaniem Ministra fakt, iż do

zdarzeń, będących postawą wszczęcia postępowania na podstawie art. 432 § 5 ustawy PSWN, doszło w pierwszej kadencji rektora zakończonej 31 sierpnia 2024 r. nie stanowi o bezprzedmiotowości postępowania. Strona w dacie wszczęcia postępowania i w dacie orzekania pełniła funkcję rektora UKEN w Krakowie i brak jest podstaw do uznania, że odpowiedzialność za decyzje, które miały miejsce w czasie pierwszej kadencji wyekspirowała wraz z jej zakończeniem, szczególnie w sytuacji, gdy – z uwagi na rozciągnięty w czasie proces rozstrzygania przez sądy pracy roszczeń zwolnionych pracowników – kolejne sprawy związane z naruszeniem prawa pracy były orzekane sukcesywnie w czasie drugiej kadencji sprawowania przez pana prof. dr. hab. Piotra Borka funkcji rektora. Warto także odnotować, że poprzez składanie środków zaskarżenia od wyroków zapadłych w pierwszej instancji oraz wniosków procesowych w postępowaniu sądowym, strona pozwana ma możliwość wpływania na czas trwania postępowania do wydania prawomocnego rozstrzygnięcia w sprawie.

Zdaniem Ministra nie ma oparcia w przepisach ustawy PSWN pogląd ograniczający możliwość odwołania rektora za czyny naruszające prawo w sposób rażący lub uporczywy jedynie w ramach tej kadencji, w której czyny te zostały popełnione. Wskazywana przez stronę odmienna interpretacja jest, w ocenie Ministra, sprzeczna z art. 432 ust. 5 ustawy PSWN i *ratio legis* tej regulacji, przez wyłączenie jego stosowania w przypadkach naruszeń prawa, które zostały ujawnione np. pod koniec pierwszej kadencji lub już w drugiej kadencji.

W konsekwencji Minister uznał, że złożony przez stronę wniosek o umorzenie postępowania jest bezzasadny.

Rektor jest jednoosobowym organem uczelni o szczególnej roli i pozycji w społeczności akademickiej. Ustawodawca w art. 23 ustawy PSWN, poprzez wprowadzenie zasady jednoosobowego kierownictwa, wyrażającej się w tym, iż do zadań rektora należą wszystkie sprawy dotyczące uczelni, z wyjątkiem spraw zastrzeżonych przez ustawę lub statut do kompetencji innych organów uczelni, uczynił z rektora najważniejszy organ w strukturze organizacyjnej uczelni.

Do podstawowych zadań rektora należy reprezentowanie uczelni, zarządzanie nią, zapewnianie w uczelni poszanowania wolności słowa, nauczania, badań naukowych, ogłaszania ich wyników, a także debaty akademickiej organizowanej przez członków wspólnoty uczelni z zachowaniem zasad pluralizmu światopoglądowego i przepisów porządkowych uczelni, przygotowywanie projektu statutu oraz projektu strategii uczelni, składanie sprawozdania z realizacji strategii uczelni, wykonywanie czynności z zakresu prawa pracy, powoływanie osób do pełnienia funkcji kierowniczych w uczelni i ich odwoływanie, prowadzenie polityki kadrowej w uczelni, tworzenie studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz szkół doktorskich, prowadzenie gospodarki finansowej uczelni, zapewnianie wykonywania przepisów obowiązujących w uczelni. Rektor określa strukturę organizacyjną uczelni, nadając regulamin organizacyjny.

Warto też zaznaczyć, że rektor na gruncie ustawy PSWN w licznych sprawach pełni funkcję organu administracji publicznej w rozumieniu art. 5 § 2 pkt 3 kpa. Sytuacja taka ma miejsce wówczas, gdy rektor z mocy przepisów ustawy rozstrzyga sprawy indywidualne w drodze decyzji administracyjnej.

Adekwatnie do szerokiego zakresu kompetencji i odpowiedzialności rektora ustawa PSWN formułuje także określone wymagania dotyczące piastuna funkcji rektora, które zostały wskazane m.in. w art. 24 ustawy PSWN. W środowisku akademickim przyjmuje się nadto, że osoba pełniąca funkcję rektora powinna cieszyć się autorytetem i zaufaniem społeczności akademickiej, cechować się nienaganną postawą etyczną oraz przestrzegać wartości akademickich.

Stosownie do art. 23 ust. 6 ustawy PSWN rektor ponosi odpowiedzialność za swoje działania na zasadach określonych w ustawie PSWN oraz w przepisach odrębnych.

Zgodnie z art. 70 ust. 5 Konstytucji RP i w myśl art. 9 ust. 2 ustawy PSWN uczelni zapewniona jest autonomia na zasadach określonych w ustawie. Ustawowo ukształtowana autonomia uczelni nie jest nieograniczona – z jednej strony gwarantuje organom uczelni, stosownie do zakresów określonych ustawowo kompetencji, swobodne kształtowanie poszczególnych obszarów funkcjonowania uczelni we współpracy z innymi uczestnikami społeczności akademickiej (w tym pracownikami i studentami), z drugiej zaś strony – zobowiązuje te organy do działania na podstawie i w granicach przepisów prawa, ustanawiając odpowiedzialność za podejmowane rozstrzygnięcia oraz budowanie wspólnoty akademickiej. Rektor uczelni publicznej jest organem władzy publicznej w rozumieniu art. 7 Konstytucji i ciąży na nim konstytucyjny obowiązek działania na podstawie i w granicach prawa. Podejmowane przez niego decyzje, m.in. dotyczące polityki kadrowej, nie mogą naruszać przepisów prawa powszechnie obowiązującego.

Na podstawie dokumentacji zgromadzonej w aktach sprawy Minister ustalił, że pan prof. Piotr Borek, pełniąc funkcję rektora UKEN w Krakowie naruszył następujące przepisy prawa:

- 1) art. 30 § 4 Kp, który stanowi, iż w oświadczeniu pracodawcy o wypowiedzeniu umowy o pracę zawartej na czas określony lub umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony lub o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia powinna być wskazana przyczyna uzasadniająca wypowiedzenie lub rozwiązanie umowy;
- 2) art. 38 § 1 Kp, który stanowi, iż o zamiarze wypowiedzenia pracownikowi umowy o pracę zawartej na czas określony lub umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony pracodawca zawiadamia na piśmie reprezentującą pracownika zakładową organizację związkową, podając przyczynę uzasadniającą rozwiązanie umowy.;
- 3) art. 41 Kp, który stanowi, iż pracodawca nie może wypowiedzieć umowy o pracę w czasie urlopu pracownika, a także w czasie innej usprawiedliwionej nieobecności pracownika w pracy, jeżeli nie upłynął jeszcze okres uprawniający do rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia;
- 4) art. 52 § 1 pkt 1 i § 2 Kp, który stanowi, iż pracodawca może rozwiązać umowę o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika w razie ciężkiego naruszenia przez pracownika podstawowych obowiązków pracowniczych (§ 1), zaś rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika nie może nastąpić po upływie 1 miesiąca od uzyskania przez pracodawcę wiadomości o okoliczności uzasadniającej rozwiązanie umowy (§ 2);
- 5) art. 77² § 4 Kp, który stanowi, iż regulamin wynagradzania ustala pracodawca. Jeżeli u danego pracodawcy działa zakładowa organizacja związkowa, pracodawca uzgadnia z nią regulamin wynagradzania;
- 6) art. 128 ust. 3 zdanie piąte ustawy PSWN, który stanowi, iż kryteria oceny okresowej przedstawia się nauczycielowi akademickiemu przed rozpoczęciem okresu podlegającego ocenie.

W szczególności na podstawie pisma rektora UKEN w Krakowie z dnia 16 lutego 2024 r. (nr R.0101.3.1.2024) oraz z dnia 17 czerwca 2024 r. (nr R.0101.3.8.2024) Minister ustalił, że w okresie pełnionej przez pana prof. Piotra Borka funkcji rektora, tj. od dnia 1 września 2020 r. zwolnionych zostało z pracy 81 pracowników, w tym 59 nauczycieli akademickich i 22 pracowników niebędących nauczycielami akademickimi. Część zwolnionych osób złożyła pozwy do sądu pracy. W konsekwencji w związku z tymi zwolnieniami toczyło się 25 postępowań sądowych (stan na dzień 17 czerwca 2024 r.). W aktach sprawy zostało

udokumentowanych 12 spraw, które zakończyły się prawomocnymi wyrokami stwierdzającymi naruszenie przez pracodawcę wskazanych wyżej przepisów Kp – o sygn. akt:

- 1) IV P 350/21/N – wyrok Sądu Rejonowego dla Krakowa-Nowej Huty w Krakowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 21 września 2023 r. – zasądzenie od strony pozwanej, tj. UKEN w Krakowie, zapłaceniu odszkodowania za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę za wypowiedzeniem – naruszenie art. 30 § 4 Kp;
VII Pa 136/23 – wyrok Sądu Okręgowego w Krakowie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 16 kwietnia 2024 r. – oddalenie apelacji strony pozwanej, tj. UKEN w Krakowie od wyroku Sądu Rejonowego dla Krakowa-Nowej Huty w Krakowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z 21 września 2023 r. sygn. akt IV P 350/21/N w sprawie odszkodowania;
- 2) IV P 530/21/N – wyrok Sądu Rejonowego dla Krakowa-Nowej Huty w Krakowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 19 czerwca 2023 r. – zasądzenie od strony pozwanej, tj. UKEN w Krakowie zapłaceniu odszkodowania za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę za wypowiedzeniem – naruszenie art. 30 § 4 Kp;
VII Pa 87/23 – wyrok Sądu Okręgowego w Krakowie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 9 listopada 2023 r. – oddalenie apelacji strony pozwanej, tj. UKEN w Krakowie od wyroku Sądu Rejonowego dla Krakowa-Nowej Huty w Krakowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z 19 czerwca 2023 r. sygn. akt IV P 530/21/N w sprawie odszkodowania;
- 3) IV P 349/21/N – wyrok Sądu Rejonowego dla Krakowa-Nowej Huty w Krakowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 13 grudnia 2022 r. – zasądzenie od strony pozwanej, tj. UKEN w Krakowie zapłaceniu odszkodowania za nieuzasadnione wypowiedzenie umowy o pracę – naruszenie art. 30 § 4 Kp;
VII Pa 23/23 – wyrok Sądu Okręgowego w Krakowie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 4 października 2023 r. – oddalenie apelacji strony pozwanej, tj. UKEN w Krakowie, od wyroku Sądu Rejonowego dla Krakowa-Nowej Huty w Krakowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z 13 grudnia 2022 r. sygn. akt IV P 349/21/N w sprawie odszkodowania;
- 4) IV P 21/22/N – wyrok Sądu Rejonowego dla Krakowa-Nowej Huty w Krakowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 30 maja 2023 r. – zasądzenie od strony pozwanej, tj. UKEN w Krakowie, zapłaceniu odszkodowania za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę za wypowiedzeniem – naruszenie art. 30 § 4 Kp;
VII Pa 89/23 – wyrok Sądu Okręgowego w Krakowie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 5 grudnia 2023 r. – oddalenie apelacji strony pozwanej, tj. UKEN w Krakowie, od wyroku Sądu Rejonowego dla Krakowa-Nowej Huty w Krakowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 30 maja 2023 r. sygn. akt IV P 21/22/N;
- 5) IV P 281/22/N – wyrok Sądu Rejonowego dla Krakowa-Nowej Huty w Krakowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 28 listopada 2023 r. – zasądzenie od strony pozwanej, tj. UKEN w Krakowie, zapłaceniu odszkodowania za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę za wypowiedzeniem – naruszenie art. 30 § 4 Kp, art. 38 § 1 Kp;
VII Pa 14/24 – wyrok Sądu Okręgowego w Krakowie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 9 maja 2024 r. – oddalenie apelacji strony pozwanej, tj. UKEN w Krakowie, od wyroku Sądu Rejonowego dla Krakowa-Nowej Huty w Krakowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 28 listopada 2023 r. sygn. akt IV P 281/22/N w sprawie odszkodowania;

- 6) IV P 600/21/N – wyrok Sądu Rejonowego dla Krakowa-Nowej Huty w Krakowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 18 października 2023 r. – zasądzenie od strony pozwanej, tj. UKEN w Krakowie, zapłaceniu odszkodowania za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę za wypowiedzeniem – naruszenie art. 30 § 4 Kp;
VII Pa 159/23 – wyrok Sądu Okręgowego w Krakowie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 20 maja 2024 r. – oddalenie apelacji strony pozwanej, tj. UKEN w Krakowie, od wyroku Sądu Rejonowego dla Krakowa-Nowej Huty w Krakowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 18 października 2023 r. sygn. akt IV P 600/21/N w sprawie odszkodowania;
- 7) IV P 261/22/N wyrok Sądu Rejonowego dla Krakowa-Nowej Huty w Krakowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 25 czerwca 2024 r. – przywrócenie do pracy u strony pozwanej, tj. UKEN w Krakowie – naruszenie art. 30 § 4 Kp;
VII Pa 360/24 wyrok Sądu Okręgowego w Krakowie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 19 lutego 2025 r. – oddalenie apelacji strony pozwanej, tj. UKEN w Krakowie, od wyroku Sądu Rejonowego dla Krakowa-Nowej Huty w Krakowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z 25 czerwca 2024 r. sygn. akt IV P 261/22/N w sprawie o przywrócenie do pracy;
- 8) IV P 263/22/N – wyrok Sądu Rejonowego dla Krakowa-Nowej Huty w Krakowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 18 grudnia 2023 r. – dotyczący niezgodnego z prawem rozwiązania umowy o pracę za wypowiedzeniem – naruszenie art. 30 § 4 Kp;
VII Pa 45/24 – wyrok Sądu Okręgowego w Krakowie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 19 lipca 2024 r. – oddalenie apelacji strony pozwanej, tj. UKEN w Krakowie, od wyroku Sądu Rejonowego dla Krakowa-Nowej Huty w Krakowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z 18 grudnia 2023 r. sygn. akt IV P 263/22/N w sprawie odszkodowania – wyrok bez uzasadnienia;
- 9) IV P 283/22/N – wyrok Sądu Rejonowego dla Krakowa-Nowej Huty w Krakowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 4 lipca 2024 r. – zasądzenie od strony pozwanej, tj. UKEN w Krakowie, zapłaceniu odszkodowania za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę za wypowiedzeniem – naruszenie art. 30 § 4 Kp, art. 38 § 1 Kp;
VII Pa 284/24 – wyrok Sądu Okręgowego w Krakowie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 6 lutego 2025 r. – oddalenie apelacji strony pozwanej, tj. UKEN w Krakowie, od wyroku Sądu Rejonowego dla Krakowa-Nowej Huty w Krakowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z 4 lipca 2024 r. sygn. akt IV P 283/22/N w sprawie o zapłatę tytułem odszkodowania za niezgodne z prawem wypowiedzenie umowy o pracę;
- 10) IV P 319/21/N – wyrok Sądu Rejonowego dla Krakowa-Nowej Huty w Krakowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 19 czerwca 2024 r. – zasądzenie od strony pozwanej, tj. UKEN w Krakowie, zapłaceniu odszkodowania za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę za wypowiedzeniem – naruszenie art. 30 § 4 Kp i art. 41 Kp;
VII Pa 234/24 – wyrok Sądu Okręgowego w Krakowie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 5 lutego 2025 r. – oddalenie apelacji strony pozwanej, tj. UKEN w Krakowie, od wyroku Sądu Rejonowego dla Krakowa-Nowej Huty w Krakowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z 19 czerwca 2024 r. sygn. akt IV P 319/21/N w sprawie odszkodowania;

11) IV P 272/22/N – wyrok Sądu Rejonowego dla Krakowa-Nowej Huty w Krakowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 27 czerwca 2024 r. – zasądzenie od strony pozwanej, tj. UKEN w Krakowie, zapłaceniu odszkodowania za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę za wypowiedzeniem – naruszenie art. 30 § 4 Kp;

VII Pa 332/24 – wyrok Sądu Okręgowego w Krakowie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 20 lutego 2025 r. – oddalenie apelacji strony pozwanej, tj. UKEN w Krakowie, od wyroku Sądu Rejonowego dla Krakowa-Nowej Huty w Krakowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 27 czerwca 2024 r. sygn. akt IV P 272/22/N w sprawie o zapłatę tytułem odszkodowania za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę za wypowiedzeniem;

12) IV P 925/21/N – wyrok Sądu Rejonowego dla Krakowa-Nowej Huty w Krakowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 26 marca 2024 r. – przywrócenie do pracy u strony pozwanej, tj. w UKEN w Krakowie – naruszenie art. 52 § 1 pkt 1 i § 2 Kp;

VII Pa 191/24 wyrok z dnia 12 grudnia 2024 r. – wyrok Sądu Okręgowego w Krakowie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych – oddalenie apelacji strony pozwanej, tj. UKEN w Krakowie, od wyroku Sądu Rejonowego dla Krakowa-Nowej Huty w Krakowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z 26 marca 2024 r. sygn. akt IV P 925/21/N w sprawie o przywrócenie do pracy.

Ponadto do akt sprawy dołączono kopię wystąpienia pokontrolnego Państwowej Inspekcji Pracy z dnia 5 stycznia 2023 r. o nr 070090-53-K044-Ws01/22, w którym wskazano m.in.: „(...) Stwierdzono, iż obowiązujący w Uniwersytecie Pedagogicznym im. KEN w Krakowie Regulamin Wynagradzania Pracowników (wprowadzony Zarządzeniem Nr R/Z.0201-95/2020 Rektora UPK z dnia 9 listopada 2020 r.) zawiera załącznik nr 4 „Tabela stanowisk, wymagań kwalifikacyjnych i zaszeregowania pracowników naukowo-technicznych, inżynieryjno-technicznych, administracyjnych i obsługi”. Stwierdzono, iż zarządzeniem nr R/Z.02011-59/2021 Rektora UPK z dnia 16 lipca 2021 r. w sprawie wprowadzenia wartościowania stanowisk pracy pracowników naukowo-technicznych, inżynieryjno-technicznych, administracyjnych i obsługi oraz zmiany regulaminu wynagradzania pracowników UP im. KEN w Krakowie – zmieniono zał. nr. 4, który uzyskał nowe brzmienie określone w załączniku nr 1 do ww. zarządzenia nr R/Z.02011-59/2021. Dokument ten nie został uzgodniony z Komisją Międzyzakładową OZZ Inicjatywa Pracownicza przy UP i Nowej Erze. (...)”.

Powyższe zaniechanie stanowi naruszenie art. 77² § 4 Kp zobowiązującego pracodawcę do uzgadniania regulaminu wynagradzania z działającą u pracodawcy zakładową organizacją związkową.

W zakresie naruszenia art. 128 ust. 3 zdanie piąte ustawy PSWN należy wskazać, że rektor Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie wydał zarządzenie Nr R.Z.0211.22.2023 z dnia 14 marca 2023 r. w sprawie przeprowadzenia oceny okresowej nauczycieli akademickich w Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie¹, którym wprowadził nowe kryteria oceny okresowej nauczycieli akademickich, które miałyby znaleźć zastosowanie z mocą wsteczną, tj. do oceny okresowej nauczycieli akademickich od daty ostatniej przeprowadzonej oceny (nie wcześniej niż od dnia 1 października 2021 r.). Powyższe stanowi naruszenie art. 128 ust. 3 ustawy PSWN stanowiącego, że kryteria przedstawia się nauczycielowi akademickiemu przed rozpoczęciem okresu podlegającego ocenie.

W związku z naruszeniem przez pana prof. Piotra Borka wskazanych wyżej przepisów prawa Minister, działając na podstawie art. 432 ust. 5 ustawy PSWN, dokonał oceny charakteru

---

¹ Poprzednia nazwa Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie.

i skali naruszenia prawa z uwzględnieniem społecznego i ekonomicznego aspektu sprawy, a także opinii RGNiSW i KRASP.

Pojęcia rażącego i uporczywego naruszenia prawa, nie mają legalnej definicji. Znaczenie tych pojęć zostało jednak wypracowane zarówno w doktrynie, jak i orzecznictwie. Do wydania przez organ decyzji w sprawie odwołania rektora wystarczy zaistnienie co najmniej jednej z dwóch przesłanek określonych w art. 432 ust. 5 PSWN.

W wyroku z dnia 7 października 2011 r., sygn. akt II OSK 1521/10 Naczelny Sąd Administracyjny wskazał, iż „O rażącym naruszeniu prawa w rozumieniu art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a. decydują łącznie trzy przesłanki: oczywistość naruszenia prawa, charakter przepisu, który został naruszony, oraz racje ekonomiczne lub gospodarcze - skutki, które wywołuje decyzja. Oczywistość naruszenia prawa polega na rzucającej się w oczy sprzeczności między treścią rozstrzygnięcia a przepisem prawa stanowiącym jego podstawę prawną. Skutki, które wywołuje decyzja uznana za rażąco naruszającą prawo, to skutki niemożliwe do zaakceptowania z punktu widzenia wymagań praworządności - gospodarcze lub społeczne skutki naruszenia, których wystąpienie powoduje, że nie jest możliwe zaakceptowanie decyzji, jako aktu wydanego przez organy praworządnego państwa.”.

Zgodnie ze stanowiskiem Naczelnego Sądu Administracyjnego zaprezentowanym w wyroku z dnia 10 września 2013 r. o sygn. akt I OSK 1377/13 „(...) rektor uczelni wyższej jest organem władzy publicznej w rozumieniu art. 7 Konstytucji RP, a zatem adresatem wyrażonej w tym przepisie zasady praworządności. Cięży zatem na nim konstytucyjny obowiązek działania na podstawie i w granicach prawa. Jeżeli zatem organ ten wielokrotnie łamie obowiązujące przepisy (...), a w dodatku następstwem tych naruszeń jest znaczne utrudnienie prawidłowego funkcjonowania uczelni (...), to niewątpliwie takie naruszenie prawa jest rażącym naruszeniem prawa, zarówno ze względu na charakter podmiotu, który się go dopuszcza, jak i ze względu na pełnioną przez niego funkcję. W ocenie Naczelnego Sądu Administracyjnego działanie takie jest to rażącym naruszeniem prawa, ponieważ prowadzi ono lub może prowadzić do następstw, które są nie do przyjęcia w demokratycznym państwie prawnym (art. 2 Konstytucji RP).”.

Jakkolwiek pogląd ten został wyrażony na gruncie poprzednio obowiązującej ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym, to zachowuje on aktualność ze względu na podobieństwo obecnej regulacji.

Natomiast uporczywe naruszanie prawa „(...) oznacza naruszenie wielokrotne lub długotrwałe.” (tak: T. Jędrzejewski [w:] *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Komentarz*, red. J. Woźnicki, Warszawa 2019, art. 432.).

Wszczynając postępowanie administracyjne w sprawie odwołania pana prof. dr hab. Piotra Borka z funkcji rektora UKEN w Krakowie, Minister wykonał obowiązek zasięgnięcia opinii, o którym mowa w art. 432 ust. 5 ustawy PSWN, przez skierowanie w dniu 2 września 2024 r. wniosków o jej wyrażenie do RGNiSW i KRASP (pisma nr DSW- WPS.8015.83.2024.MZ).

Wskazane podmioty, jako instytucje przedstawicielskie środowiska szkolnictwa wyższego i nauki wymienione w art. 329 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy PSWN, legitymujące się autorytetem i renomą w środowisku akademickim, mają szczególną pozycję w polskim systemie szkolnictwa wyższego i nauki. Jako reprezentanci środowiska akademickiego uczestniczą w kształtowaniu przez władzę publiczną polityki rozwoju systemu szkolnictwa wyższego i nauki m.in. przez wyrażanie opinii w sprawach istotnych dla tego systemu oraz wyznaczanie standardów funkcjonowania uczelni w Polsce.

Ustawodawca przewidział również udział RGNiSW i KRASP w procesie stosowania przez Ministra instrumentu nadzoru określonego w art. 432 ust. 4 ustawy PSWN, zobowiązując Ministra do zasięgnięcia opinii tych gremiów, z tym że przedstawienie opinii przez te gremia jest fakultatywne. W przypadku przedstawienia przez RGNiSW i KRASP opinii, podlegają one uwzględnieniu przy rozstrzygnięciu zasadności odwołania rektora. Należy także

odnotować, że brak opinii nie stanowi – w świetle art. 432 ust. 5 PSWN – przeszkody w merytorycznym rozpoznaniu przez organ sprawy. Opinia ww. gremiów nie jest również dla ministra wiążąca.

W tym stanie rzeczy należy wskazać, że RGNiSW w opinii z dnia 27 września 2024 r. wyrażonej w uchwale Nr 13/2024 Prezydium RGNiSW w sprawie wyrażenia opinii w sprawie odwołania przez Ministra Nauki prof. Piotra Borka z funkcji rektora Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie podtrzymanej w stanowisku RGNiSW nr 10/2024 z dnia 10 października 2024 r. wskazała, iż działania rektora UKEN miały – w ocenie RGNiSW – charakter rażącego i uporczywego naruszania prawa. W szczególności Rada wskazała:

„Formułując opinię w sprawie wniosku Ministra Nauki Rada Główna bierze pod uwagę i podkreśla znaczenie autonomii uczelni. (...) Autonomia uczelni jest wolnością badań, nauczania i sposobu zarządzania uczelnią. Nie jest jednak wolnością absolutną. Wyraża autonomię w granicach prawa, standardów etyki i wartości świata akademickiego i pozostaje w równowadze z nadzorem ministra nauki nad uczelniami w zakresie zgodności działania z przepisami prawa oraz prawidłowości wydatkowania środków publicznych, a zakres i formy nadzoru określa ustawa PSWiN wraz z innymi elementami systemu prawa, w zakresie nieuregulowanym tą ustawą. Korzystanie z zagwarantowanej autonomii jest nierozdzielnie połączone z odpowiedzialnością za podejmowane w uczelni decyzje i działania. (...) Działania rektora powinny poprzez dawanie przykładu motywować całą społeczność do zachowywania norm, aby z kolei uczelnia była wzorem dla szerokich kręgów społeczeństwa. Sytuacja zaistniała w UKEN jako wynik działań rektora ewidentnie nie służy budowaniu właściwych wzorców społecznych zachowań.”.

*„...w ślad za orzecznictwem i stosunkowo wyraźnym stanowiskiem w naukach prawnych przyjmuje, że rażące naruszenie prawa ma miejsce w sytuacji, w której: 1) niezgodność decyzji z obowiązującą normą prawną jest oczywista i bezsporna oraz 2) decyzja wywołuje skutki prawne niemożliwe do przyjęcia z punktu widzenia zasad praworządności, ale – co podkreślamy w sposób szczególny – także w kontekście zasad etycznych i wartości obowiązujących w środowisku akademickim. Uporczywość z kolei jest cechą powtarzalności – zjawiska, procesu, w opiniowanej sytuacji – także powtarzalności decyzji rektora. Decyzja rektora jako jednoosobowego organu uczelni, w świetle 8 wyroków sądów rejonowych (izb pracy i ubezpieczeń społecznych) i odrzuceniu przez sąd okręgowy złożonych przez UKEN 6 apelacji² – wielokrotnie naruszały obowiązujący porządek prawa, określony przez ustawę o związkach zawodowych i przepisy kodeksu pracy. Skutkowały również koniecznością wypłat odszkodowań. **Konkludując, zdaniem Rady Głównej przytaczane w piśmie Ministra Nauki działania rektora UKEN miały charakter rażącego i uporczywego naruszania prawa.***

Natomiast KRASP w swojej opinii z dnia 2 października 2024 r. (postanowienie nr KRASP/213/2024) podtrzymanej w postanowieniu nr KRASP/30/2025 z dnia 12 lutego 2025 r. wskazała, iż „istnieją przesłanki przemawiające za stwierdzeniem, iż Pan prof. Piotr Borek jako rektor UKEN w Krakowie w sposób uporczywy naruszał następujące przepisy: art. 32 ust. 1 pkt 1 u.z.z., art. 30 § 4 KP, art. 38 KP, art. 41 KP czy art. 77² § 4 KP; KRASP nie ma jednak możliwości kategorycznie zakwalifikować naruszeń prawa przez prof. dr hab. Piotra Borka, jako rażące. Pozostawia to do oceny Ministra Nauki; W ocenie KRASP organ powinien przeprowadzić wykładnię art. 432 ust. 5 PSWiN w kontekście okresu, w którym miało dochodzić do rażącego lub uporczywego naruszania prawa przez Rektora UKEN oraz faktu rozpoczęcia nowej kadencji, w której nie zarzuca się Rektorowi naruszeń. Niezależnie od powyższego, w ocenie KRASP organ powinien przeanalizować działanie Rektora UKEN w kontekście innych możliwości prawnych przewidzianych przez PSWN, a mianowicie: kontroli, o której mowa w art. 427 ust. 1 PSWiN czy też

---

² W wyniku uzupełnienia materiału dowodowego w trakcie postępowania w aktach sprawy zgromadzono 12 prawomocnych wyroków sądów pracy.

wniosku o odwołanie rektora skierowanego do kolegium elektorów, o którym mowa w art. 432 ust. 1 PSWiN.”.

Uzasadniając ocenę dokonanych przez rektora UKEN w Krakowie naruszeń prawa, kwalifikując je jako uporczywe, KRASP przedstawiła następującą argumentację: „Mając na względzie treść przeanalizowanych wyroków (...) za bezsporne uznać należy, że miały miejsce wielokrotne naruszenia prawa w zakresie praw pracowniczych osób zatrudnionych w UKEN. (...) spośród 81 pracowników, którzy otrzymali wypowiedzenie umów o pracę, 42 odwołało się do sądu pracy, w 14 sprawach zapadły rozstrzygnięcia niekorzystne dla uczelni, z kolei w 11 sprawach podpisano ugody. Sądy pracy wskazywały na naruszenia art. 30 § 4 KP, poprzez brak wykazania w oświadczeniu o wypowiedzeniu lub rozwiązaniu stosunku pracy kryteriów doboru konkretnego pracownika do zwolnienia. W części przypadków naruszany był art. 38 § 1 KP, tj. brak konsultacji zamiaru wypowiedzenia umowy o pracę z zakładową organizacją związkową, jak też art. 41 KP, czyli niezgodne z prawem złożenie oświadczenia o wypowiedzeniu umowy o pracę podczas usprawiedliwionej nieobecności pracownika (zwolnienia lekarskie). Liczne uchybienia w zakresie stosowania przepisów prawa pracy w UKEN potwierdziła również Państwowa Inspekcja Pracy w wystąpieniach pokontrolnych. Jednym z tych naruszeń stanowiło niezgodnienie treści regulaminu wynagradzania z zakładową organizacją związkową (art. 77² § 4 KP). Jednocześnie w nieprawomocnym wyroku z dnia 15 lipca 2024 r. sąd karny stwierdził, iż prof. dr hab. Piotr Borek wypełnił znamiona wykroczenia z art. 281 § 1 pkt 3 KP w zw. z art. 342 w zw. z art. 32 § 1 pkt u.z.z. Mając na względzie powyższe, usprawiedliwione jest stwierdzenie, że miały miejsce liczne naruszenia prawa, a zatem można je zakwalifikować, jako uporczywe. **Działanie Rektora UKEN zmierzało do zwolnienia wielu pracowników uczelni bez względu na niezgodność takich działań z przepisami prawa i to niezgodność oczywista.** Na przedmiotową ocenę nie mają wpływu podnoszone argumenty w zakresie konieczności restrukturyzacji UKEN czy trudna sytuacja finansowa uczelni, bowiem wskazane sytuacje nie usprawiedliwiają łamania prawa i to w takiej skali jak w niniejszej sprawie. W tym miejscu wskazać należy, że **postępowanie w trybie art. 432 ust. 5 PSWiN nie ma na celu ogólnej oceny działalności rektora, a zmierza do ustalenia czy w konkretnej sytuacji lub sytuacjach doszło do zaistnienia przestanki do odwołania rektora**, tj. czy doszło do rażącego lub uporczywego naruszenia prawa przez rektora. Poza oceną pozostaje zatem zasadność zwolnień grupowych, konieczności restrukturyzacji uczelni, ta nie podlega ocenie i nie musi być kwestionowana. Zatem nawet dostrzeganie pozytywnego wpływu dokonań rektora na sytuację uczelni, w tym finansową, czyli pozytywna ocena samych skutków działań, nie może istnieć w oderwaniu od prawnej oceny środków, które doprowadziły do osiągnięcia celu. Rektor pełniąc swoją funkcję winien działać na podstawie i w granicach prawa. Całokształt okoliczności (stany faktyczne opisane w w/w wyrokach) wskazuje na „złą wolę” Rektora, na przeciwstawianie się argumentom wbrew ich oczywistej słuszności oraz nieustępliwość mimo świadomości naruszania praw pracowników, a to wszystko w celu zwolnienia określonej liczby pracowników. Błędy w sprawach pracowniczych, w szczególności przy zwolnieniach grupowych można potraktować jako oczywiste. Rozstrzygnięcia sądowe w sprawach pracowniczych nie budziły wątpliwości prawnych (...).”.

Minister, po zapoznaniu się z całokształtem materiału dowodowego, w tym także opiniami RGNiSW i KRASP stwierdził, że rektor UKEN w Krakowie w sposób uporczywy naruszał prawa pracowników wynikające z Kp przez niezgodne z przepisami rozwiązywanie stosunków pracy, w szczególności naruszające art. 30 § 4 Kp, art. 38 § 1 Kp, art. 41 Kp oraz art. 52 § 1 pkt 1 i § 2 Kp.

W ocenie Ministra, liczba dotychczas rozstrzygniętych na korzyść pracowników UKEN w Krakowie spraw sądowych rozpatrujących roszczenia pracowników UKEN w Krakowie, wynikających z działań pana prof. dr. hab. Piotra Borka, w których stwierdzano naruszenie przez pracodawcę przepisów prawa pracy jest wystarczająca do zakwalifikowania naruszenia przez rektora UKEN w Krakowie powyższych przepisów prawa w sposób uporczywy. W aktach postępowania udokumentowano 12 spraw prawomocnie

zakończonych wyrokami sądów pracy wydanymi na przestrzeni ok. 2,5 roku (od grudnia 2022 r. do lutego 2025 r.).

Zdaniem Ministra, naruszenie przez rektora przepisów art. 30 § 4, art. 38 § 1, art. 41, art. 52 § 1 pkt 1 i § 2 oraz art. 77² § 4 Kp ma także charakter rażący. Należy wskazać, że rektor uczelni publicznej, realizując zadania wynikające z ustawy PSWN pełni także funkcję organu administracji publicznej w rozumieniu art. 5 § 2 pkt 3 kpa. Powyższe oznacza, że w ujęciu funkcjonalnym jest organem władzy publicznej w rozumieniu art. 7 Konstytucji RP, a zatem ciąży na nim konstytucyjny obowiązek działania na podstawie i w granicach prawa.

Rektor jest pracodawcą pracowników zatrudnionych w uczelni, wykonuje czynności z zakresu prawa pracy oraz prowadzi politykę kadrową. Pracownicy uczelni, obok studentów i doktorantów, są najważniejszymi uczestnikami społeczności akademickiej, mającymi swą reprezentację w organach uczelni. Przepisy prawa pracy mają szczególny charakter, odróżniający je od innych dziedzin prawa, takich jak prawo administracyjne czy cywilne. W stosunkach pracy obowiązują reguły mające na celu ochronę pracownika, który co do zasady pozostaje w słabszej pozycji względem pracodawcy. Dlatego przepisy prawa pracy gwarantują pracownikom określone uprawnienia, zaś na pracodawcy ciąży szereg obowiązków, w szczególności zapewnienie odpowiednich warunków pracy oraz godziwego i wypłacanego w terminie wynagrodzenia, przeciwdziałanie mobbingowi i dyskryminacji w miejscu pracy, równe traktowanie pracowników, ułatwianie rozwoju zawodowego pracowników i w miarę możliwości zaspakajanie ich potrzeb socjalnych, poszanowanie godności i dóbr osobistych pracowników, respektowanie prawa do zrzeszania się w organizacjach związkowych. Ponadto zatrudnienie pracowników pełniących funkcje w związkach zawodowych podlega szczególnej ochronie, w tym przed nieuzasadnionym wypowiedzeniem stosunku pracy. Rektor jako pracodawca powinien być gwarantem praw pracowników zatrudnionych w uczelni.

W ocenie Ministra, ze względu na specyfikę prawa pracy, a także podmiotu naruszającego prawo (rektor uczelni publicznej), nieakceptowalne w demokratycznym państwie prawnym oraz w świetle zasady praworządności jest naruszanie ustawowych praw pracowników zatrudnionych w uczelni przez niezgodne z prawem rozwiązywanie stosunków pracy. Należy także zwrócić uwagę na skutki dokonanych naruszeń praw pracowników. W szczególności w wymiarze indywidualnym decyzja o rozwiązaniu stosunku pracy przez pracodawcę stanowi zagrożenie dla interesów ekonomicznych pracownika i ma wpływ na jego sytuację osobistą. Natomiast w szerszym kontekście sytuacji ekonomiczno-gospodarczej uczelni decyzje rektora UKEN w Krakowie, wskutek uznawania roszczeń pracowników przez sądy pracy, doprowadziły do konieczności wypłaty odszkodowań oraz ponoszenia wysokich kosztów postępowań. Z pisma rektora UKEN w Krakowie z dnia 12 listopada 2024 r. nr R.0101.10.16.2024 wynika, że suma wypłaconych przez Uczelnię w okresie od 1 września 2020 r. do 31 sierpnia 2024 r. kwot z tytułu odszkodowań, ugód sądowych oraz ugód pozasądowych wyniosła w sumie ok. 430 tys. zł.

Odnosząc się do wielokrotnie prezentowanego przez stronę stanowiska, iż zwolnienia pracowników były uzasadnione, ponieważ stanowiły redukcję zatrudnienia w ramach prowadzonej w uczelni od 2020 r. restrukturyzacji mającej na celu poprawę sytuacji finansowej uczelni, należy wskazać, że działania podejmowane przez rektora na rzecz prawidłowego funkcjonowania uczelni i dbania o jej rozwój są jego obowiązkiem wpisanym w rolę zarządczą funkcji rektora. Przy podejmowaniu tych działań rektor ma jednak obowiązek przestrzegać przepisów prawa. W ocenie Ministra wskazywane przez rektora okoliczności nie usprawiedliwiają (i nie czynią zgodnym z prawem) naruszania praw pracowników. Jak już wskazano działania rektora – nawet jeżeli podejmowane w intencji poprawy sytuacji ekonomicznej UKEN – na skutek ich niezgodności z prawem wywołały istotny uszczerbek finansowy i zaangażowanie uczelni w liczne procesy sądowe.

Minister stwierdził ponadto, opierając się na treści wystąpienia pokontrolnego Państwowej Inspekcji Pracy z dnia 5 stycznia 2023 r. (nr 070090-53-K044-Ws01/22), iż pan prof. Piotr Borek rażąco naruszył art. 77² § 4 Kp, nie uzgadniając zmiany regulaminu wynagradzania z zakładową organizacją związkową, mimo, iż jako pracodawca miał świadomość ciążącego na nim obowiązku w tym zakresie. W ocenie Ministra przesłanką rozstrzygającą co do „oczywistości naruszenia” jest wystąpienie pokontrolne Państwowej Inspekcji Pracy, w którym organ ten powołany przez ustawodawcę do sprawowania nadzoru i kontroli przestrzegania prawa pracy wskazał na niedopełnienie przez pana prof. Piotra Borka obowiązku wynikającego z art. 77² § 4 Kp. Nieuzgodnienie zmiany regulaminu wynagradzania z zakładową organizacją związkową – Komisją Międzyzakładową OZZ Inicjatywa Pracownicza przy UP i Nowej Erze rażąco naruszyło art. 77² § 4 Kp, bowiem nie było żadnych podstaw do podjęcia takiej decyzji. Co więcej, w procesie uzgadniania pominięto związek zawodowy, który publicznie kontestował działania rektora UKEN w Krakowie – pana prof. Piotra Borka. Nieuzgodnienie zmiany regulaminu wynagradzania uniemożliwiło przedstawicielom pracowników, a co za tym idzie pracownikom UKEN w Krakowie, udziału w procesie tworzenia wewnętrznego aktu normatywnego, który kształtuje ich sytuację ekonomiczną. Naraża ponadto UKEN w Krakowie na ewentualne roszczenia pracownicze.

W ocenie Ministra brak przeprowadzenia uzgodnień w ww. zakresie stanowi niemożliwą z punktu widzenia praworządności deprecjację zakładowej organizacji związkowej, której pozycję prawną, tak jak pozycję każdej innej organizacji związkowej, określają przede wszystkim art. 59 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz przepisy uzz. Należy w tym miejscu podnieść, że wolność tworzenia i działania związków zawodowych oraz zrzeszania się w tych związkach została zagwarantowana w art. 12 i art. 59 Konstytucji RP. Zgodnie z art. 2 ust. 1 uzz, prawo tworzenia i wstępowania do związków zawodowych przysługuje osobom wykonującym pracę zarobkową, co oznacza, że każdy pracownik, bez względu na podstawę zatrudnienia oraz rodzaj i charakter wykonywanej pracy, ma prawo przynależności i działalności w związku zawodowym. Art. 1 ust. 2 uzz stanowi, że związek zawodowy jest niezależny w swojej działalności statutowej od pracodawców, administracji państwowej i samorządu terytorialnego oraz od innych organizacji. Związek zawodowy jest organizacją powołaną do pełnienia określonej przez ustawę o związkach zawodowych misji, tj. reprezentowania i obrony praw, interesów zawodowych i socjalnych pracowników. Dodatkowo przepisy uzz oraz ustawy PSWN przyznają związkom zawodowym działającym w uczelniach ściśle określone uprawnienia (m.in. uczestniczenia w posiedzeniach rady uczelni i senatu uczelni, wyrażania opinii w sprawie statutu uczelni, uczestniczenia w procesie uzgadniania aktów prawa wewnątrzzakładowego w zakresie prawa pracy, np. regulaminu wynagradzania). Stosownie do art. 33 ustawy PSWN rozstrzygnięcia organów uczelni nie mogą naruszać uprawnień związków zawodowych wynikających z ustaw. Podstawą współpracy pracodawcy z działającymi w zakładzie pracy organizacjami związkowymi jest określona w art. 1 ust. 3 uzz zasada równego traktowania wszystkich związków zawodowych. Działania rektora w odniesieniu do działających w uczelni związków zawodowych powinny zatem być podejmowane z bezwzględnym poszanowaniem przepisów uzz oraz Kp, natomiast naruszenie uprawnień organizacji związkowych, w tym utrudnianie wykonywania działalności związkowej prowadzonej zgodnie z prawem jest sankcjonowane na podstawie art. 35 uzz.

Ponadto należy wskazać, że w wyniku kontroli przeprowadzonej w UKEN w Krakowie przez Państwową Inspekcję Pracy zostały skierowane przez tę instytucję dwa wnioski do Sądu Rejonowego dla Krakowa-Krowodrzy w Krakowie – II Wydział Karny o ukaranie pana prof. dr. hab. Piotra Borka pełniącego funkcję rektora UKEN w Krakowie, w wyniku których zapadły następujące wyroki, których kopie dołączono do akt postępowania:

- wyrok z dnia 5 kwietnia 2024 r. w sprawie o sygn. akt II W 318/24/K, w którym sąd orzekł, iż pan prof. Piotr Borek czterokrotnie rażąco naruszył przepisy prawa, tj. art. 32 ust. 1 pkt 1 uzz, wskazując m.in., iż „działając w imieniu pracodawcy tj. Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie (...) wypowiedział (...) stosunek pracy, naruszając w sposób rażący przepisy prawa pracy poprzez wypowiedzenie (...) stosunku pracy w trakcie innej usprawiedliwionej nieobecności w pracy (zwolnienia lekarskiego) w sytuacji, gdy nie upłynął jeszcze okres uprawniający do rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia (...)”;
- wyrok z dnia 15 lipca 2024 r. w sprawie o sygn. akt II W 1622/22/K, w którym sąd orzekł, iż pan prof. Piotr Borek czterokrotnie rażąco naruszył przepisy prawa, tj. art. 32 ust. 1 pkt 1 uzz, wskazując m.in., iż „działając w imieniu pracodawcy tj. Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie^[3] (...) wypowiedział (...) stosunek pracy, naruszając w sposób rażący przepisy prawa pracy poprzez wypowiedzenie (...) stosunku pracy bez zgody zarządu międzyzakładowej organizacji związkowej”.

„Zgodnie z treścią przepisu art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 23 maja 1991 roku o związkach zawodowych pracodawca bez zgody zarządu zakładowej organizacji związkowej nie może:

- 1) wypowiedzieć ani rozwiązać stosunku prawnego ze wskazanym uchwałą zarządu jego członkiem lub z inną osobą wykonującą pracę zarobkową będącą członkiem danej zakładowej organizacji związkowej, upoważnioną do reprezentowania tej organizacji wobec pracodawcy albo organu lub osoby dokonującej za pracodawcę czynności w sprawach z zakresu prawa pracy,
- 2) zmienić jednostronnie warunków pracy lub wynagrodzenia na niekorzyść osoby wykonującej pracę zarobkową, o której mowa w pkt 1

– z wyjątkiem przypadku ogłoszenia upadłości lub likwidacji pracodawcy, a także jeżeli dopuszczają to przepisy odrębne (...).

Obwiniony Piotr Borek swoim zachowaniem wypełnił znamiona wykroczenia z art. 281 § 1 pkt 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 roku- Kodeks Pracy w zw. z art. 342 w zw. z art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 maja 1991 roku o związkach zawodowych, ponieważ zdaniem Sądu w momencie wypowiedzania umów o pracę: (...) i (...) a także rozwiązywania umowy o pracę bez wypowiedzenia z (...) miał pełną świadomość, iż są one objęte stosowną ochroną wynikającą z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 23 maja 1991 roku o związkach zawodowych a pomimo tego wykonał uprawnienia przysługujące mu jako osobie reprezentującej pracodawcę Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie i rozwiązał z nimi stosunek pracy rażąco naruszając prawo. Wobec powyższego zdaniem Sądu, wina obwinionego jest ewidentna i została mu udowodniona. Piotr Borek rozwiązał z wyżej wymienionymi osobami stosunki pracy bez zgody zarządu organizacji związkowej, naruszając przy tym w sposób rażący przepisy prawa pracy bowiem nie było żadnych podstaw do podjęcia takich decyzji. Co więcej – chodziło tutaj osoby, które publicznie kontestowały poczynania władz uczelni. To właśnie dla takich osób przewidziana jest ochrona przewidziana w ustawie o związkach zawodowych, bowiem jej celem jest to, by osoby chronione mogły wykonywać swoje zadania bez obawy, że w odpowiedzi za działanie w imieniu pracowników i przeciwko pracodawcy zostaną zwolnione z pracy. Wypowiadając im stosunki pracy obwiniony zniweczył ochronny charakter tych przepisów i tym samym pozbawił pracowników przysługującej im ochrony. Co więcej – takie działanie spotkało się z negatywnym przyjęciem przynajmniej części pracowników uczelni, wywołując ich oburzenie i sprzeciw. Powyższe sprawia zdaniem Sądu, że działanie

---

³ wcześniejsza nazwa Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie.

obwinionego miało nie tylko charakter naruszenia przepisów prawa pracy, ale że naruszenie to było rażące.”.

Powyższe wyroki są nieprawomocne, a zatem na dzień wydania decyzji nie zostało sądownie potwierdzone rażące naruszenie przez pana prof. Piotra Borka art. 32 ust. 1 uzz. Niemniej warto zwrócić uwagę na dokonaną przez sąd I instancji ocenę i kwalifikację naruszenia tego przepisu.

Należy także zaznaczyć, że ocena działalności pana prof. dr. hab. Piotra Borka nie jest jednolita w środowisku UKEN w Krakowie. Do akt sprawy zostały dołączone wystąpienia zarówno prezentujące poparcie dla jego inicjatyw, jak i krytycznie odnoszące się do jego działań. Opinie te zawierają subiektywne oceny działalności rektora UKEN w Krakowie przez członków społeczności akademickiej. Wskazują także na napiętą sytuację wewnętrzną oraz narastający konflikt pracowników skupionych wokół poszczególnych organizacji związkowych, co niejednokrotnie było przedmiotem rozgłosu w mediach. Sytuacja ta niewątpliwie negatywnie wpływa na funkcjonowanie uczelni, jej dobre imię oraz życie społeczności akademickiej, a w szczególności studentów i pracowników uczelni.

Przedmiotem niniejszego postępowania nie jest jednak całościowa ocena działalności rektora, a jedynie ustalenie, czy rektor naruszył przepisy prawa w sposób rażący lub uporczywy, uzasadniający zastosowanie przez Ministra art. 432 ust. 5 ustawy PSWN.

Minister zapoznał się z napływającymi stanowiskami środowiska. Stanowiska te nie zmieniają oceny naruszeń prawa, których dopuścił się rektor, i w warunkach udowodnionych w toku postępowania nie zmieniają oceny Ministra co do kwalifikacji prawnej tych czynów i skorelowanej z nimi oceny zasadności podjęcia decyzji o odwołaniu.

Warto również zwrócić uwagę, że szczególne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy mają krytyczne dla rektora opinie RGNiSW i KRASP, które ze względu na reprezentatywny charakter tych instytucji i ich autorytet, powinny być zdaniem Ministra brane pod uwagę jako wiodący głos środowiska.

Podsumowując, po dokonaniu analizy i oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, Minister, na podstawie art. 432 ust. 5 ustawy PSWN stwierdził, iż działania pana prof. Piotra Borka w kwestii przestrzegania praw pracowników zatrudnionych w UKEN w Krakowie wobec których rektor jest pracodawcą, oraz uprawnień związków zawodowych, stanowiły uporczywe i rażące naruszenie przepisów art. 30 § 4, art. 38 § 1, art. 41, art. 52 § 1 pkt 1 i § 2 oraz rażące naruszenie art. 77² § 4 Kp, uzasadniające odwołanie pana prof. Piotra Borka z funkcji rektora UKEN w Krakowie.

W związku z powyższym orzeczono jak w sentencji.

Pouczenie

Zgodnie z art. 127 § 3 kpa od decyzji nie służy odwołanie, jednakże strona w terminie 14 dni od doręczenia niniejszej decyzji może zwrócić się do Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Ponadto na podstawie art. 52 § 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 935, z późn. zm.), zwanej dalej „Ppsa” jeśli stronie przysługuje prawo do zwrócenia się do Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, strona może wnieść skargę na decyzję bez skorzystania z tego prawa.

Skargę należy wnieść do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie za pośrednictwem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji.

Wysokość wpisu od skargi wynosi 200 zł.

Zgodnie z art. 220 § 1 Ppsa sąd nie podejmie żadnej czynności na skutek pisma, od którego nie zostanie uiszczona należna opłata. W tym przypadku, przewodniczący wzywa wnoszącego pismo, aby pod rygorem pozostawienia pisma bez rozpoznania uiścił opłatę w terminie siedmiu dni od dnia doręczenia wezwania.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 243 § 1 i art. 244 § 1 Ppsa prawo pomocy może być przyznane stronie na jej wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania. Wniosek ten wolny jest od opłat sądowych. Prawo pomocy obejmuje zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego. Szczegółowe zasady prawa pomocy regulują przepisy zawarte w art. 243–262 Ppsa.

Marcin Kulasek
Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego
/ – podpisano cyfrowo/